

Broj: 94/2024
Poljica, 15. veljače 2024.

Udruga zagrebačkih Poljičana “Sveti Jure”
Ilica 48
10000 Zagreb

Predmet: Stajalište Saveza za Poljica o inicijativi Udruge zagrebačkih Poljičana “Sveti Jure” za preimenovanje pojedinih objekata Omiške obilaznice.

Poštovani prijatelji i suradnici,

razmatrajući Vašu inicijativu s nadnevkom od 8. siječnja 2024. da se, citiramo, „novi most na rijeci Cetini nazove Most Poljičke kneževine, novi tunel na desnoj strani rijeke Cetine Tunel Poljica te da se pokos u predusjeku tunela „Komornjak Sjever“ odnosno njegovi vidljivi kvadratni oblici dimenzija 80x80 cm oslikaju bojama nacionalnog identiteta (s lijeva na desno: crveni, bijeli i plavi)“, skupština Saveza za Poljica na sjednici održanoj 13. veljače 2024. jednoglasno je zauzela stajalište da se spomenuta inicijativa *uvjetno* podrži na način da se odluka o nazivlju navedenih objekata cestovne infrastrukture koji su sastavni dio Omiške obilaznice *prolongira* dok se ne otklone barem najvažniji nedostaci iste koji kompromitiraju ne samo predmetnu inicijativu nego i ono što nam je svima od životne važnosti – *svrsishodnost zabilaznice sa stajališta potreba i interesa njenih korisnika, napose žitelja Poljica, kojima se postojećim i planiranim prometnim rješenjima bitno ugrožavaju sigurnost u prometu i zdravlje te gospodarski razvoj i dosegnuti standard stanovanja.*

Cijeneći, naime, Vašu namjeru da se dodjelom poljičkih i nacionalnih obilježja navedenim objektima cestovne infrastrukture u javnosti afirmira, kako navodite, „povijesna, kulturna i duhovna baština Poljica“, sa stajališta postojećih okolnosti mišljenja smo da će se dogoditi upravo suprotno tj. da će Poljica dobiti negativan publicitet, a evo i zašto:

- novi most preko Cetine izgrađen u vazda vjetrovitome kanjonu nadomak Omišu, za koji se predlaže naziv „Poljička kneževina“ i za koji se tek uoči njegova spajanja 'otkrilo' da u konačnici neće imati zaštitu od vjetra, posljedično će zasigurno biti učestalo zatvaran za promet što će medijski prostor ispuniti obavijestima tipa „Most 'Poljičke kneževine' ponovno zatvoren za sav promet“ i na taj način Poljičku kneževinu negativno percipirati u svijesti slušatelja,
- isti most bi jednako neslavno mogao puniti medijski prostor i zbog ugroze vozila i putnika od odrona kamenja kako po samome mostu tako i po kanjonskoj dionici državne ceste DC70 ispod mosta s obzirom na dodatnu destabilizaciju kanjonske litice izbijanjem tunela „Komornjak-sjever“ na koji se most nastavlja,
- prijedlog da se tunel „Komornjak-sjever“ časti nazivom „Poljica“ također je neprihvatljiv zato što je prometovanje ovim tunelom privremenoga karaktera tj. samo do izgradnje znatno većeg i važnijeg tunela „Komornjak-jug“ koji je sastavni dio dionice buduće brze ceste od Omiša do Dugoga Rata za čiju izgradnju su Hrvatske ceste d.o.o. upravo raspisale javni natječaj, a što će sadašnji tunel „Komornjak-sjever“ ili tunel „Poljica“

kako se predlaže (izvorno radni tunel), učiniti sporednim tj. evakuacijskim tunelom odnosno izlazom u nuždi,

- i napokon, prijedlog da se pokos u predusjeku tunela „Komorjak-sjever“ oslika crveno-bijelo-plavim kvadratima također je neprihvatljiv kako sa stajališta sigurnosti u prometu zbog nepotrebnog odvratanja pozornosti vozača tako i zbog narušavanja ambijentalne i pejzažne vrijednosti krajolika kojim dominira autohtono mediteransko raslinje zbog čega bi zapravo spomenuti armirano-betonski pokos trebalo na primjeren način zazeleniti kako bi ožiljak na pejzažu što prije zacijelio ili barem postao manje vidljiv.

Naposlijetku, ni raspoloženje poljičke javnosti na koje se u tekstu prijedloga pozivate, ne ide u prilog predmetnoj inicijativi zbog aktualnih prosvjeda mještana Tugara protiv odluke investitora da se upravo novim mostom preko Cetine promet s Jadranske magistrale preusmjeri na neuvjetnu županijsku cestu ŽC6142 koja presijeca njihova i mnoga druga dvorišta na putu prema Splitu. Svima su još u svježemu sjećanju ne tako davni prosvjedi u Omišu zbog višekratnog zatvaranja kanjonskoga dijela ionako jedva provozne prometnice DC70 zbog radova ali i odrona kamenja, a što je primarno trebalo trajno riješiti izgradnjom tunela „Lisičina“. Uz sve navedeno, i naša je udruga Savez za Poljica objavila na stotine članaka i stručnih priloga u kojima smo argumentirano ukazivali na uočene manjkavosti i nudili alternativna strukom prožeta rješenja no uzalud. Sličnu (uzaludnu) sudbinu imali su i brojni pokušaji uspostave dijaloga s Hrvatskim cestama d.o.o. usprkos tome što ih kao investitora i zakon obvezuje na dijalog i javno komuniciranje s građanima.

Zbog svega navedenoga prijateljski vas molimo da se kao saveznik u predmetnoj stvari zauzmete za uspostavu nužnog dijaloga s Hrvatskim cestama d.o.o. i nadležnim Ministarstvom mora, prometa i infrastrukture kojima očigledno nije do razgovora s Poljičanima i drugim žiteljima Poljica (prošlogodišnji opetovani poziv Grada Omiša spomenutima za održavanje javne tribine još uvijek je aktualan!), kako bismo u izravnoj razmjeni argumenata iznašli optimalna prometna rješenja, a potom sve začinili uspješnim okončanjem predmetne inicijative.

Apeliramo, također, i na druge subjekte i pojedince s područja povijesnih Poljica kao i cijele splitske urbane aglomeracije koji desetljećima trpe posljedice posvemašnje prometne zapostavljenosti Poljica (naročito uzobalnoga dijela zbog odugovlačenja sa izgradnjom brze ceste Split-Omiš) da se zajedno i složno zauzmenom za rješavanje gorućih problema od kojih ćemo spomenuti samo najvažnije:

- izgradnju spomenutoga tunela „Lisičina“ kako nam odroni ne bi bili stalna prijetnja,
- izgradnju čvora „Omiš-centar“ u Zakučcu koji bi omogućio odvijanje prometa u svim željenim smjerovima, a ne samo njegovo izlivanje sa Jadranske magistrale na jadnu cestovnu infrastrukturu Srednjih Poljica,
- da se umjesto tunela „Komorjak-jug“ čija izgradnja prijeti narušavanjem ambijentalne vrijednosti i prepoznatljive vizure Omiša ali i novim odroništima, pristupi izgradnji novoga tunela prema Dugom Ratu u čijoj bi servisnoj cijevi bio položen vodoopskrbni cjevovod za potrebe Dugog Rata, Podstrane i Splita te dodatni vodovod za srednjodalmatinske otoke,

SAVEZ ZA POLJICA

Ured: 21312 Podstrana, Strožanačka cesta 20 • Mob: 091 544 33 03 • E-pošta: info@poljica.hr • www.poljica.hr
OIB: 18046330535 • MB: 4860284 • IBAN: HR2823600001102667736 (Zagrebačka banka)

- da se rekonstruira dionica županijske ceste ŽC6142 Strožanac-Žrnovnica-Srinjine-Tugare-Naklice te izgrade zaobilaznice Tugara, Srinjina i Žrnovnice; da se rekonstruira državna cesta DC70 prema Blatu n/C počevši od obilaznice Gata,
- da se izgradi dionica od Čišala do Zvečanja s tunelom „Jurin kuk“ na Stazi i dionica s tunelom „Prvinčići“ te obilaznica Zvečanja.

Premda još ima puno toga što bi bilo potrebno izgraditi (poput vjetrobrana na novome mostu) ili barem temeljito popraviti, naročito na području Gornjih Poljica, već i ovo što smo izdvojili bilo bi dostojno poljičkoga nazivlja objektima iz uvodno spomenute inicijative ali i što je puno važnije – bila bi to potvrda konačnog prepoznavanja Poljica kao *jedinstvene funkcionalne cjeline* velikog razvojnog potencijala u gospodarskom, energetsom, poljoprivrednom, turističkom i svakom drugom smislu od čega bi izravnu korist imale svih sedam Poljicima nadležnih jedinica lokalne samouprave (gradovi Omiš, Split i Trilj te općine Dugi Rat, Dugopolje, Podstrana i Šestanovac) i njihovi žitelji te svima nadležna Splitsko-dalmatinska županija. Bilo bi to zapravo priznanje Poljicima usporedivo s nedavnim priznanjem *poljičice* nacionalnim kulturnim dobrom koje suštinski predstavlja neformalno priznanje Poljica *povijesnom regijom* premda su, nažalost, Poljica još uvijek administrativno nepostojeća što je zasigurno razlogom mnogih naših problema.

Uz zahvalnost na razumijevanju i s nadom u zajedničku suradnju i ostvarenje barem dijela navedenih ciljeva, srdačno Vas pozdravljamo!

Savez za Poljica:

Ante Mekinić
Ante Mekinić, predsjednik

Na znanje:

1. Grad Omiš
2. Hrvatske ceste d.o.o.
3. Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture
4. Slobodna Dalmacija i drugi mediji